

IZVJEŠĆE ZA 2025. GODINU

Hrvatski pomorski muzej Split, Glagoljaša 18, 21000 Split,
telefon 021/347-346, www.hpms.hr, hpms@hpms.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Otkup/nabavka: ukupno 216 muzejskih predmeta

- Zbirka brodske opreme i sredstava: 26 predmeta
- Zbirka likovnih radova: 5 predmeta
- Zbirka podmorskih nalaza: 18 predmeta
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 163 predmeta
- Zbirka slikovne dokumentarne građe: 3 predmeta
- Zbirka ribarstva: 1 predmet

1.3. Darovanje

Darovanje: ukupno 158 muzejskih predmeta

- Zbirka odora, nošnji i opreme: 28 predmeta
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 18 predmeta
- Zbirka slikovne dokumentarne građe: 65 predmeta
- Zbirka brodske opreme i sredstava: 8 predmeta
- Zbirka odličja, medalja i plaketa: 6 predmeta
- Zbirka likovnih radova: 3 predmeta
- Zbirka pomorskih karata i peljara: 6 predmeta
- Zbirka ribarstva: 3 predmeta
- Zbirka zastava i signalnih zastava: 20 predmeta
- Zbirka podvodnih nalaza: 1 predmet

2. ZAŠTITA

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)

- Zbirka pisane dokumentarne građe: 18 predmeta

(izvršitelji postupka: Državni arhiv u Splitu, Nikolina Cvitanović, mag. konzervacije-restauracije i Nevenka Perić-Klarić, konzervatorica-restauratorica, savjetnik; vrijeme postupka od 31. ožujka/17. travnja do 1.-31. listopada 2025.)

- *Zbirka pomorskih karata i peljara: 2 predmeta*

(izvršitelj postupka Nevenka Perić-Klarić, konzervatorica-restauratorica, savjetnik; vrijeme postupka od 22. svibnja do 1. listopada 2025.)

- *Zbirka slikovne dokumentarne građe: 1 predmet*

(izvršitelj postupka Nevenka Perić-Klarić, konzervatorica-restauratorica, savjetnik; vrijeme postupka od 22. svibnja do 1. listopada 2025.)

- *Zbirka odora, nošnji i opreme: 14 predmeta*

(izvršitelj postupka Muzej Domovinskog rata u Splitu, Bruna Periš, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 4. travnja do 6. listopada 2025.)

- *Zbirka zastava i signalnih zastava: 24 predmeta*

(izvršitelj postupka Bruna Periš, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 28. kolovoza do 3. studenog 2025.)

- *Zbirka likovnih radova: 1 predmet*

(izvršitelj postupka Bruna Periš, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 28. kolovoza do 3. studenog 2025.)

- *Zbirka ribarstva: 3 predmeta*

(izvršitelji postupka: „Vetus Novum“-Obrt za konzervatorsko-restauratorske poslove i građevinarstvo, vl. Katarina Cvrnje, mag. konzervacije-restauracije i „Patina“-Obrt za konzervatorsko-restauratorske poslove, vl. Vanda Krstinić, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 17. travnja/26. svibnja. do 1. rujna/31. listopada 2025.)

- *Zbirka brodske opreme i sredstava: 1 predmet*

(izvršitelj postupka „Patina“-Obrt za konzervatorsko-restauratorske poslove, vl. Vanda Krstinić, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 17. travnja do 1. rujna 2025.)

- *Zbirka navigacijske opreme i sredstava: 1 predmet*

izvršitelj postupka „Patina“-Obrt za konzervatorsko-restauratorske poslove, vl. Vanda Krstinić, mag. konzervacije-restauracije; vrijeme postupka od 17. travnja do 1. rujna 2025.)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U programu “M++”, tijekom 2025. godine, obrađeni/dopunjeni su primarnim/opširnijim podacima svi muzejski predmeti iz fundusa HPMS-a, za potrebe Revizije muzejske građe 2026. godine. Fundus HPMS-a raspoređen je u 17 zbirki koje sveukupno imaju 3955 muzejskih predmeta.

Zbirka brodske opreme i sredstava: 238

Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje: 41

Zbirka brodskih ukrasnih predmeta: 10

Zbirka likovnih radova: 128

Zbirka maketa: 161

Zbirka navigacijske opreme i sredstava: 90

Zbirka odličja, medalja i plaketa: 425

Zbirka odora, nošnji i opreme: 582

Zbirka oružja i oružanih sredstava: 340

Zbirka pisane dokumentarne građe: 476

Zbirka plovila: 7

Zbirka podmorskih nalaza: 73

Zbirka pomorskih karata i peljara: 893

Zbirka ribarstva: 65

Zbirka ronilačke opreme i sredstava: 23

Zbirka slikovne dokumentarne građe: 104

Zbirka zastava i signalnih zastava: 299

3.3. Fototeka

Tijekom 2025. godine fotografirano je sveukupno 88 predmeta.

3.6. Hemeroteka

Inventarna knjiga hemeroteke za 2025. godinu ima sveukupno 46 obrađenih/pohranjenih jedinica.

3.9. Ostalo

U Knjigu evidencije plakata upisuju se podaci koji ga identificiraju kao jedinicu posebnog fonda. Knjiga se vodi na način tekućeg rednog broja i upisuje se u računalnu bazu internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva. Tijekom 2025. godine upisano je 6 jedinica.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

Tijekom 2025. godine knjižni fond je uvećan za 154 nova naslova s osnove:

- nabavka s osnove kupnje: 30 naslova
- muzejska izdanja: 9 naslova
- darovanje: 41 naslov (temeljem Ugovora o darovanju)
- razmjena: 19 naslova.
- periodična građa: 55 naslova (nabavka: 27, razmjena: 13, darovanje: 15)

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Evidentiranje u računalnoj bazi podataka internog karaktera uz naznaku naslova publikacije, autora, nakladnika/za nakladnika, urednika, mjesta i godine izdanja.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica HMPS-a je specijalizirana knjižnica zatvorenog tipa. Uz nadzor djelatnika knjižni fond je dostupan vanjskim korisnicima za potrebe istraživanja.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Zbirku odora, nošnji i opreme – obrađeno 37 novih predmeta

6.5. Posudbe i davanje na uvid

U Knjigu izlaska muzejskih predmeta tijekom 2025. godine evidentirana je posudba/ustupanje predmeta u vlasništvu HPMS-a kako slijedi:

- *Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu: 4 predmeta*
(posudba do 31. siječnja 2026.)
- *izložbeni postav na brodu „Galeb“; Muzej grada Rijeke: 5 predmeta*
(posudba do 16. ožujka 2026.)
- *izložba „Torpedo-prvi na svijetu“; „Muzej grada Rijeke: 14 predmeta*

(posudba do 10. travnja 2026.)

- izložba „Kopila“ „Arheološki muzej u Splitu“: 1 predmet

(izložba od 25. lipnja do 12. studenoga 2025.)

- međumuzejska izložba „Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove“; Lošinjski muzej, Mali Lošinj: 43 predmeta

(izložba HPMS-a i Lošinjskog muzeja od 5. rujna do 6. studenog 2025.)

- Muzej grada Kaštela za potrebe izrade crteža rekonstrukcije amfora: 4 predmeta

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

Djelatnici Muzeja sudjelovali su na sljedećim skupovima i radionicama:

Ljubomir Radić

- 25.-26.02. sudjelovanje u radionici „Ublažavanje rizika od požara“ u organizaciji Splitsko dalmatinske županije, održanoj u Vučevici
- sudjelovanje na 2. Konferenciji o očuvanju i interpretaciji pomorske baštine Hrvatske, Betina, 26. i 27. rujna 2025. godine.
- 08.10.2025. sudjelovanje uz izlaganje „Upotreba virtualne tehnologije u prezentaciji podvodne baštine“, na konferenciji održanoj u Muzeju grada Kaštela u okviru EU projekta Archaeodigit INTERREG Croatia Italia.
- 24.10.2025. sudjelovanje u panel raspravi na temu ribarskih muzeja, zbirki i interpretacijskih centara tijekom manifestacije „ČUVAR TRADICIJE – od brodice do stola: Okusi i priče Jadrana“ koju je u Supetru na Braču organizirala Hrvatska udruga za turizam i ruralni razvoj "Klub članova Selo"
- 26.11.2025. sudjelovanje bez izlaganja, na Forumu pet-friendly turizma u Tehnološkom parku Dračevac u Splitu

Mirja Lovrić

- sudjelovanje na mrežnoj radionici 9. prosinca 2025. pod nazivom „Otpis muzejske građe u muzejskoj legislativi, muzejskoj dokumentaciji i bazi podataka“ u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra Zagreb.

Branka Teklić

- sudjelovanje s izlaganjem pod nazivom „The role of the museum and museum education in non-formal education for sustainable development and lifelong learning“

na 30. forumu pomorske baštine Mediterana u organizaciji AMMM-a, odnosno „Udruženja pomorskih muzeja Mediterana“ („Association of Mediterranean Maritime Museums“), koji se održavao od 17. do 20. rujna 2025. godine u Španjolskoj, u gradovima Sant Feliu de Guixols i L'Escala.

- sudjelovanje s izlaganjem pod nazivom „Uloga Muzeja i muzejske edukacije u očuvanju pomorske baštine“ na 2. Konferenciji o očuvanju i interpretaciji pomorske baštine Hrvatske, Betina, 26. i 27. rujna 2025. godine.
- 27.01.2025. sudjelovanje na webinaru „Mentoriranje i praksa – izazovi i rješenja“ u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH.
- 27.03.2025. sudjelovanje na webinaru u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH „Kako očuvati knjižničnu baštinu: registracija, digitalizacija i restauracija "Zaštita knjižnične baštine: restauracija i konzervacija“
- 03.04.2025. sudjelovanje na webinaru u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH „Kako očuvati knjižničnu baštinu: registracija, digitalizacija i restauracija - Digitalizacija, ključ očuvanja“
- 01.09.2025. sudjelovanje na mrežnoj radionici „Numizmatičke zbirke“ održanoj u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra iz Zagreba, a u suradnji s kolegama iz Arheološkog muzeja u Zagrebu te tvrtkom Link 2 d.o.o. iz Zagreba
- 22.10.2025. sudjelovanje na webinaru u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH „Privatni život stare knjige: interpretacija baštine, oživljavanje duha vremêna i mjêsta“
- 09.12.2025. sudjelovanje na online radionici „Otpis muzejske građe u muzejskoj legislativi, muzejskoj dokumentaciji i bazi podataka“ održanoj u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra iz Zagreba a u suradnji s kolegama iz Muzeja grada Zagreba te tvrtkom Link 2 d.o.o. iz Samobora

Petra Radić

- sudjelovanje (bez izlaganja) na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Architecture and the Power of Bureaucracy“ u Beču 6.–7. 11. 2025., u organizaciji Instituta za habsburške i balkanske studije Austrijske akademije znanosti (ÖAW) i Instituta za povijest umjetnosti Češke akademije znanosti.
- 26.03. 2025. sudjelovanje na webinaru „Pričaj autentično, prodaj digitalno!“, u sklopu edukacijskog serijala *Zajedno do tržišta*, u organizaciji programa *Dalmacija*

storytelling destinacija Upravnog odjela za turizam, pomorstvo i promet Splitsko-dalmatinske županije;

- 02.04. 2025. sudjelovanje na radionici „Svi smo mi pripovjedači“, u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra (MDC) u Zagrebu;
- 09.05.2025. sudjelovanje na „Konferenciji vjerskog turizma, sakralne baštine i hodočašća Splitsko-dalmatinske županije“ u Galeriji Arsenal u Hvaru

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (*u okviru muzejske djelatnosti*)

Ljubomir Radić

- poglavlje „Nereide“ u katalogu izložbe „Vrhovi dubina – podvodna baština Splitsko dalmatinske županije“, koautor Petra Radić, nakladnici HPMS i SDŽ, Split, 2025.
- članak „Brodarska baština Siska na starim razglednicama i fotografijama iz zbirki Gradskog muzeja Sisak – izložba prezentira bogatu tradiciju brodarstva...“, Vijesti iz svijeta muzeja – elektronički dvotjednik br.244, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb, 29. travnja 2025. koautor Vlatko Čakširan.

Petra Radić

katalog izložbe „Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove“/“Flags of Lošinj From Mast, Stern and Bow“. Koautorica Daniela Kušpilić-Grubišić, nakladnici: HPMS i Lošinjski muzej, Split-Mali Lošinj, 2025.

- muzejsko-edukativna vježbenica, „Ribolovka-vježbenica za ribare malene“, 5. izdanje, koautorice Branka Teklić, Veronika Gamulin, nakladnik HPMS, Split, 2025.
- članak „Novi slojevi interpretacije – multimedija u Hrvatskom pomorskom muzeju Split“, Vijesti iz svijeta muzeja – elektronički dvotjednik br. 246, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb, 27. svibnja 2025.
- poglavlje „Nereide“ u katalogu izložbe „Vrhovi dubina – podvodna baština Splitsko dalmatinske županije“, koautor Ljubomir Radić, nakladnici HPMS i SDŽ, Split, 2025.

Branka Teklić

- muzejsko-edukativna vježbenica, „Ribolovka-vježbenica za ribare malene“, 5. izdanje, koautorice Petra Radić, Veronika Gamulin, nakladnik HPMS, Split, 2025.

Stjepan Lozo

- Knjiga: „Ideologija i propaganda velikosrpskoga genocida nad Hrvatima: projekt „Homogena Srbija“ 1941.“, knjiga, 5. nepromijenjeno izdanje, Sunakladnici: HPMS, Stjepan Lozo, Split-Podstrana, 2025.

Daniela Kušpilić Grubišić

katalog izložbe „Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove“/“Flags of Lošinj From Mast, Stern and Bow“,. Koautorica Petra Radić, nakladnici: HPMS i Lošinjski muzej, Split-Mali Lošinj, 2025.

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

Petra Radić

- Studijski boravak u Beču 3. – 8. 11. 2025. u svrhu istraživanja arhivske građe u okviru Austrijskog državnog arhiva (Österreichisches Staatsarchiv – Haus-, Hof- und Staatsarchiv te Kriegsarchiv/Allgemeines Verwaltungsarchiv). Istraživanje je bilo usmjereno na konzularnu i upravnu građu 19. i početka 20. stoljeća relevantnu za povijest hrvatskog pomorstva i austrougarske pomorske administracije.

Branka Teklić

- Studijski boravak u Trstu od 4. do 7. studenog 2025. godine, istraživanja za izložbu o *Austrijskom Lloyd* u Pomorskom muzeju te u Tršćanskome arhivu, *Archivio di Stato di Trieste*, pretražujući fond *Pomorske vlade u Trstu (Governo Marittimo in Trieste)* koja je bila nadležna za pomorska pitanja Dalmacije, a time i Splita

Ljubomir Radić

- Studijski boravak u Škotskoj od 19. do 23. lipnja 2025. godine u svrhu radnih sastanaka i priprema za zajedničke projekte sa The Scottish Fisheries Museum, ustanovom koja baštini niz predmeta i priča vezanih za povijest pomorstva na Jadranu. S obzirom da je HPMS novi član Međunarodnog udruženja pomorskih muzeja - dobrodošlicu prijemom u Glasgou nam je izrazila gospođa Fiona Greer, koordinatorica za komunikaciju udruženja.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Tijekom 2025. godine zaprimljeno je i riješeno ukupno 75 zamolbi stručne naravi.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Ljubomir Radić urednik je kataloga izložbi:

- „AKošta je u Splitu-retrospektiva radova Tomislava Košte“/“Košta is at Split Coast-Retrospective of works by Tomislav Košta“, Split, 2025.
- „Vrhovi dubina-Podvodna baština Splitsko-dalmatinske županije“/“Underwater Heritage of the Split-Dalmatia Country“, Split 2025.

Branka Teklić urednica je:

- časopis Kulturna baština.

Ljubomir Radić recenzent je:

- knjige „Dalmacija iz arhive jednog kolekcionara“, autora Igora Goleša, objavljene u vlastitoj nakladi autora u Splitu 2025.
- članka „Splitski obrti povezani s pomorstvom za vrijeme Druge austrijske uprave“, autorice mr.sc. Gordane Tudor, objavljenog u monografiji „Zanatstvo i obrtništvo u Splitu do 1914. godine“ u nakladi Obrtničke komore Split, 2025.

6.13. Ostalo

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

- *Branka Teklić* - absolventica na poslijediplomskom doktorskom studiju „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru, smjer povijest.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Obvezni podaci:

- Naziv izložbe: „BRODOLOM MIJOKA – PROBUĐENA TAJNA MURTERSKEG MORA“

- Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split
- Vrijeme trajanja: 12. prosinca 2024. – 16. veljače 2025.
- Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Zmaić Kralj (HRZ) i Marina Lambaša (MGŠ)
- Autor(i) likovnog postava: Ante Filipović Grčić
- Opseg (broj eksponata): 200

- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit

- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

- Tema (*kratak opis*):

Izložba prezentira, na iznimno jasan i vizualno zanimljiv način, rezultate arheoloških istraživanja podmorskog lokaliteta brodoloma kod pličine Mijoke, nedaleko otoka Murtera. Kako se pokazuje i na izložbi, prije oko 300 godina na pličini Mijoka potopljen je brod s izuzetno zanimljivim, nesvakidašnjim, teretom, koji se pokazao vrijednijim nego što je itko mogao pretpostaviti. Uz to, lokalitet brodoloma bio je devastiran, te se smatralo da se malo što može tu pronaći.

Zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture RH, zaštitna arheološka istraživanja su na lokalitetu provedena od 2006. do 2012. godine. Istraženo je područje od 64 m² te je sakupljena velika kolekcija vrijednih pokretnih nalaza datiranih u 16. i 17. stoljeće.

Bez obzira na veliki stupanj devastacije lokaliteta, rezultati istraživanja pružili su uvid u materijalnu kulturu 16. i 17. stoljeća, proizvodnju i trgovinu velikih obrtničkih centara, ali i u pomorsku trgovinu i prilike na Jadranu tijekom tog razdoblja. Mahom skupa i luksuzna roba te velika količina zlatnog i srebrnog novca na brodu koji je bio relativno malih dimenzija i bez ozbiljnog naoružanja, ukazuju da je vjerojatno riječ o piratskom brodu koji je stradao dok je prevozio raznoliku zaplijenjenu robu. No, također bi se ne bi smjela u potpunosti odbaciti mogućnost je riječ o trgovačkom brodu s teretom iz grada Nuremberga i drugih europskih centara.

Cilj izložbe je prikazati rezultate spomenutih istraživanja te time još jednom široj i stručnoj javnosti omogućiti uvid u dio bogatstva jadranske podmorske baštine koji je pohranjen u Muzeju grada Šibenika.

Izložba je koncipirana da prenese značenje i bogatstvo pronađenog materijala, također da se obrati pozornost na devastaciju arheološkog nalazišta, i usprkos tome, vrijednost samog istraživanja. Naime, cijela izložba stane u nekoliko kutija, a vrijednost koja se krije u njima je teško prepoznatljiva. Velika je vrijednost izložbe edukacije o arheološkim nalazištima, osobito onim pod morem, i očuvanju naše zajedničke baštine.

- Naziv izložbe: „RIZNICA DUHA JUGOISTOČNOG JADRANA“

- Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

- Vrijeme trajanja: 21. veljače 2025. – 23. ožujka 2025.

- Autor(i) stručne koncepcije: Dražen Zetić

- Autor(i) likovnog postava: Dražen Zetić
- Opseg (broj eksponata): 30
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit
- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna
- Tema (*kratak opis*):

Izložba fotografija Dražena Zetića pod naslovom „*Riznica duha jugoistočnog Jadrana*“ predstavlja katoličke crkve u Boki kotorskoj i na Crnogorskom primorju. Svima onima koji imalo poznaju povijest toga kraja pred očima se pojave srednjovjekovne crkve podignute ne samo u biskupskim središtima, gradovima Baru, Budvi i Kotoru nego i u njihovoj neposrednoj okolini, u selima ili u pitomom krajoliku, u maslinicima i na proplancima odakle seže pogled prema morskom plavetnilu i visokim planinama spletenim u neposrednom zaleđu. Zetić fotografira ne samo sačuvane i održavane crkve u urbanim sredinama nego i brojna ruševna zdanja od kojih su ostali zidovi, arheološki ostaci, ulomci pleterne skulpture ili tragovi zidnoga slikarstva iz različitih povijesnih epoha. Dražen Zetić široj javnosti predstavlja se u Boki kotorskoj 2011. godine svojom prvom izložbom fotografija pod naslovom *Verige*. U Galeriji Svratišta Cinkuš postavlja 2014. godine izložbu fotografija *Iz vjedara mora (Zapisi o Boki)*. U Rijeci 2018. u sklopu Tripundanskih svečanosti postavlja istoimenu izložbu. Godine 2021. realizira ciklus *Gorčina kruha*, posvećen seoskim motivima, običajima i tradiciji hrvatskog naroda iz Bosanske Posavine. Prvu izložbu u Hrvatskoj o potresima i vrtačama na području Banovine, postavlja u Napretkovom kulturnom centru 29. travnja 2021. U knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 12. svibnja 2021. na blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića postavlja izložbu *Fides et honor*, posvećenu jednoj od najstarijih pomorskih bratovština na jugoistoku Jadrana

- Naziv izložbe: „BRODARSKA BAŠTINA SISKA NA STARIM
 RAZGLEDNICAMA I FOTOGRAFIJAMA IZ ZBIRKI GRADSKOG MUZEJA
 SISAK

-Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

- Vrijeme trajanja: 27. ožujka 2025. – 25. svibnja 2025.
- Autor(i) stručne koncepcije: Vlatko Čakširan
- Autor(i) likovnog postava: Vlatko Čakširan
- Opseg (broj eksponata): 27
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit

- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

- Tema (*kratak opis*):

Grad Sisak i njegove rijeke organski su povezana cjelina i bez te spoznaje ne možemo razumjeti povijest toga prostora, pogotovo u razdoblju od 18. do 20. stoljeća. To je vrijeme intenzivnog razvoja sisačkog područja u kojem su rijeke Kupa i Sava imale veliku važnost u kontekstu njegova gospodarskog, političkog, demografskog, kulturnog i društvenog razvoja. Riječni promet, koji je od polovice 18. stoljeća bio sve intenzivniji, postao je zamašnjak gospodarskog razvoja koji će se projicirati sve do 1980-ih godina 20. stoljeća. Zahvaljujući reformama habsburške vladarice Marije Terezije (1740. - 1780.) koja je nastojala gospodarski podići i povezati prostore oslobođene od Osmanlija, došlo je do pokretanja trgovačkog pravca Dunavom, Savom i Kupom do Karlovca i nakon toga cestovnim pravcima do Jadranskog mora i nazad. Ta poveznica omogućila je razvoj toga dijela Habsburške Monarhije i dala osnove za modernizacijske procese koji su bili intenzivni tijekom cijelog 19. stoljeća, pogotovo s aspekta industrijske revolucije. Kapital koji se slijevao u Sisak i bio vezan uz trgovinu i obrt, od druge polovice 19. stoljeća postupno će dovesti i do prvih investicija u industriju koja će iskoristiti povoljne prometne pravce posebno nakon pokretanja pruge Sisak – Zagreb - Zidani most 1862. godine. Pojava parnog stroja i njegova primjena na prometnim sredstvima još je više intenzivirala gospodarsku djelatnost na sisačkom području. Prvi parobrod u Sisak dolazi 1838. godine, a željeznička pruga proradila je 1862. godine. U tom razdoblju Sišćani će biti suočeni s ubrzanim promjenama koje će promijeniti njegovu fizionomiju i dati mu nove sadržaje u gospodarskom kontekstu.

Izložba prezentira bogatu tradiciju riječnog brodarstva na sisačkom području od pojave prvih parnih brodova tijekom 19. stoljeća do početka 1990-ih godina. Parni stroj je u prvoj polovici 19. stoljeća na području Siska nagovijestio industrijsku revoluciju, a snage motora pojedinih brodova sisačke flote Dunavski Lloyd u 20. će stoljeću određivati njezine ukupne mogućnosti u gospodarskom kontekstu. Od bogate broderske tradicije danas su ostale samo stare fotografije i razglednice koje ukazuju na važnost te gospodarske grane za povijest grada. Velika količina vizualne građe čuva se u Gradskom muzeju Sisak koji ima značajnu ulogu u promociji kulturne i povijesne baštine grada. Autor izložbe je dr. sc. Vlatko Čakširan, muzejski savjetnik iz Gradskog muzeja Sisak.

- Naziv izložbe: „ŽENE KALAFATA“

- Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

- Vrijeme trajanja: 5. lipnja 2025. – 7. rujna 2025.
- Autor(i) stručne koncepcije: Kate Šikić Čubrić
- Autor(i) likovnog postava: Kate Šikić Čubrić, Sandra Barešin, Petra Radić, Ljubomir

Radić

- Opseg (broj eksponata): 45
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit
- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna
- Tema (*kratak opis*):

Žene su u povijesti brodogradnje uglavnom ostajale na margini. Njihovo se ime rijetko bilježilo, njihova prisutnost u škverovima smatrala se usputnom, a njihov rad često nevidljivim. Ipak, pomno promatranje svakodnevice uz brodogradilišta otkriva činjenicu da su žene oduvijek bile prisutne. Pomagale su u radu, organizirale prostor, brinule o prehrani radnika i održavanju radionica, komunicirale s naručiteljima brodova, vodile kućanstva i obavljale dodatne poslove izvan škvera. Iako izvan formalnih uloga, njihov je doprinos bio važan za normalno funkcioniranje poslovanja.

Ova izložba usmjerena je na ženski rad u brodogradnji s naglaskom na Betinu, mjesto na otoku Murteru s dugom tradicijom drvene brodogradnje, ali istovremeno otvara prostor za širu interpretaciju ovog fenomena u kontekstu Dalmacije. Povezujući lokalno i regionalno iskustvo, izložba prikazuje kako su žene, iako rijetko prepoznate kao ravnopravne sudionice, bile važne za održavanje brodogradnje kao ključne gospodarske djelatnosti.

U drugoj polovici 20. stoljeća dolazi do značajnih društvenih i gospodarskih promjena na prostoru Dalmacije. U Betini, tradicionalno organizirana brodogradnja, kojom su stoljećima upravljale obiteljske radionice, mijenja se osnivanjem velikog brodogradilišta 1948. godine. Usporedno s modernizacijom procesa proizvodnje i uvođenjem radnog vremena, dolazi i do promjena u strukturi rada i svakodnevice obitelji brodograditelja. Privatne radionice i dalje nastavljaju s radom, a u njima žene i preuzimaju mnogobrojne zadatke koji omogućuju funkcioniranje proizvodnje u domaćem okruženju. Ženski rad u brodogradnji nije se odnosio isključivo na tehničke poslove unutar škvera.

U razdoblju kada druge mogućnosti zaposlenja nisu bile dostupne, žene su istovremeno radile u poljoprivredi, u vrtovima i maslinicima, često udaljenima od mjesta stanovanja te brinule o obitelji i kućanstvu. S vremenom su se, zahvaljujući razvoju obrazovanja i zapošljavanja u uslužnom sektoru, žene počele profesionalno angažirati izvan kuće i obiteljskog posla. Neke

su se zaposlile u trgovinama, ugostiteljstvu ili administraciji, druge su se obrazovale za nove profesije.

Izložba donosi osobna svjedočanstva žena iz Betine koje su odrastale u tradicionalnom okruženju, radile uz svoje obitelji, sudjelovale u procesu gradnje brodova i doživjele duboke društvene promjene koje su im omogućile veću samostalnost i prisutnost u javnom životu. Njihove priče prikazuju složenost ženskih uloga u jednom specifičnom povijesnom i društvenom kontekstu, ali i otvaraju pitanja o tome kako se vrednuje i bilježi rad koji se ne uklapa u standardne kategorije formalnog zapošljavanja ili strukovne pripadnosti.

Kroz studiju slučaja betinskih žena, ova izložba problematizira širi fenomen nevidljivosti ženskog rada u tradicijskim obrtima i upisuje ga u širi okvir pomorske baštine Dalmacije. Cilj je dati doprinos razumijevanju svakodnevnog života u brodograditeljskim zajednicama te uključiti iskustva žena u povijesni narativ koji je do sada bio dominantno muški.

- Naziv izložbe: „VRHOVI DUBINA – PODVODNA BAŠTINA SPLITSKO DALMATINSKE ŽUPANIJE“

- Mjesto održavanja i prostor: Stara gradska vijećnica

- Vrijeme trajanja: 10. lipnja 2025. – 27. srpnja 2025.

- Autor(i) stručne koncepcije: Ljubomir Radić, Saša Denegri

- Autor(i) likovnog postava: Clinica Studio, Kazinoti&Komenda

- Opseg (broj eksponata): 100

- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit

- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

- Tema (*kratak opis*):

Izložba "VRHOVI DUBINA – podvodna baština Splitsko-dalmatinske županije" po prvi put na jednom mjestu predstavila je najznačajnije podmorske nalaze iz akvatorija Splitsko-dalmatinske županije koji se prostire na 9576 m².

Izložba je postavljena u Staroj gradskoj vijećnici Uz svečanost otvorenja koja je upriličena 10. lipnja na Narodnom trgu.

Izložbeni projekt pripreman je tri godine, a inicirala ga je Dogradonačelnica Grada Splita Matea Dorčić, tada na dužnosti pročelnice Upravnog odjela za turizam, pomorstvo i promet Splitsko-dalmatinske županije.

U prvoj godini izvršena su podvodna snimanja olupina kako bi se izradili modeli potopljenih brodova i zrakoplova za VR iskustvo zarona. U drugoj godini arheolozima koji su istraživali

pojedine lokalitete povjerena je izrada tekstova i odabir fotografija te su potom svi autorski tekstovi prevedeni na engleski jezik. Izrađena je aplikacija za VR naočale i interaktivni ekran te nabavljena potrebna oprema. U završnoj trećoj godini do otvorenja osmišljen je vizualni identitet, oblikovan likovni postav te izrađena scenografija. Paralelno s tim građa se dopremala u Hrvatski pomorski muzej Split i fotografirala za izradu pratećeg dvojezičnog kataloga.

Projekt je realiziran u partnerstvu s Hrvatskim pomorskim muzejom Split. Autori izložbe su Saša Denegri i Silva Kukoč iz Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture i medija RH te Ljubomir Radić, ravnatelj Hrvatskog pomorskog muzeja Split koji je ujedno i kustos izložbe.

Posjetitelji na izložbi su mogli razgledati preko stotinu artefakta koja potječu iz različitih razdoblja, od prapovijesti, antike i srednjeg vijeka pa sve do Drugog svjetskog rata - od kamenih alata neandertalaca pronađenih na Resniku do olupina američkih bombardera uokolo Visa. Izložba predstavlja selekciju najznačajnijih lokaliteta i eksponata iz akvatorija Splitsko-dalmatinske županije

- nalazi s lokaliteta koji su otkriveni i istraživani u samim začetcima arheologije i podvodne arheologije na ovim prostorima- poluotok Vranjic, Spinut u Splitu, hrid Krava i uvala Vela Svitnja u Visu i dr.

- najnovija otkrića s lokaliteta istraživanih posljednjih godina - antički brodolomi otoka Šćedra, novovjekovni brodolom kod otočića Stambedar u akvatoriju Paklinskih otoka, kasnoantički brodolom u Kaštelanskom zaljevu, Siculi (Resnik) i Kaštel Sućurac, brodolomi podmorja Palagruže, novi pronalasci i istraživanja olupina aviona iz 2. svjetskog rata, brodolomi Gnjilna i Labotovo na Visu i mnogi drugi.

U razdoblju od 2023. do 2025. godine izrađene su podvodne snimke, provedena su ciljana arheološka ronjenja te odabrani najreprezentativniji nalazi akvatorija Splitsko-dalmatinske županije (dužobalni dio od Marine do Makarske, akvatoriji otoka Brača, Šolte, Hvara, Šćedra, Paklinskih otoka, Visa, Biševa, Sveca, Brusnika i Palagruže), uz stručne tekstove više od 20 autora.

Izložba u cjelini donosi slojevitú priču – vremenski, prostorno i tipološki, a materijali su poslužili kao temelj za oblikovanje multimedijalnog postava koji publici omogućuje zaron u virtualni svijet podmorja putem podvodnih videozapisa i VR tehnologije.

U projektu su sudjelovali i Hrvatski restauratorski zavod, Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru, Umjetnička akademija u Splitu, Arheološki muzej Split, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Muzej grada Kaštela, te brojni lokalni muzeji i zbirke (Hvar, Vis, Šolta, Makarska, Jelsa, Sutivan, Omiš, Krk). Zahvaljujući velikodušnim posudbama iz ovih ustanova, građa koja je do sada bila skrivena u depoima i privatnim zbirkama, sada je dostupna javnosti.

Likovno oblikovanje izložbe potpisuje Clinica Studio iz Zagreba, a za vizualni identitet i katalog zaslužan je Studio Kazinoti & Komenda iz Splita.

- Naziv izložbe: „LOŠINJSKE ZASTAVE S JARBOLA, KRME I PROVE“ / „FLAGS OF LOŠINJ FROM MAST, STERN AND BOW“

-Mjesto održavanja i prostor: Lošinjski muzej, Ulica Vladimira Gortana 35, 51 550 Mali Lošinj

-Vrijeme trajanja: 5. 9. — 6. 11. 2025.

Autori stručne koncepcije: Petra Radić, Daniela Kušpilić Grubišić

Autori likovnog postava: Zrinka Ettinger Starčić, Branka Reljac, Daniela Kušpilić Grubišić, Petra Radić, Leo Garbin

Opseg (broj eksponata): 49

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-28-10-2025/?fbclid=IwY2xjawPm4z9leHRuA2FlbQIxMABzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxNzg4MjAwODkyAAEeg6AJvKR0XqOsMXov9ipV5bXx_MEGW9saJebqmKBA3QL6uVU3FXzBBznxGD0_aem_5n_7gPiHuZtYL30y4epJ8Q#losinj

<https://www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit/>

<https://www.facebook.com/losinjskimuzej>

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (kome je izložba namijenjena): opća populacija

Opis: Izložba je proizašla iz istraživanja zbirke zastava HPMS-a čija je građa objavljena u katalogu 2023. godine. Njime je otvoren prostor da se zastave sagledaju ne samo kao heraldičko ili vojno obilježje, nego i kao svjedoci složene povijesti Jadrana. Na Lošinju je tema proširena lokalnim kontekstom, a osim zastava izloženi su i predmeti iz drugih zbirki HPMS-a te drugih vlasnika. Tematski okvir izložbe bio je otvoren brodom „Istranka“ (izvornog imena „Ossero“), austrougarskom carskom jahtom porinutom 1896. godine, čija je prva matična luka

bila Mali Lošinj. Tijekom svoje duge povijesti vijao je zastave čak osam različitih zemalja, pa je time paradigmatički primjer smjena vlasti koje su se odražavale i na lošinjsko pomorstvo.

U kronološkom slijedu bili su izloženi simboli vlasti i pripadnosti – od mletačkog lava i austrijske krune, preko drugih državnih obilježja, sve do hrvatske trobojnice. No, izložba nije ostala u granicama veksilologije. Raznolikošću građe otvorila je prostor za osobne priče i društvene kontekste. Među njima se ističe se sudbina Giuseppine Rodinis, sedamnaestogodišnje djevojke iz Malog Lošinja, koja je 1886. godine na stijenama južne Sardinije preživjela brodolom očevog jedrenjaka. Njeno svjedočanstvo, sačuvano u knjižici objavljenoj u Splitu 1888., po prvi je put predstavljeno na otoku s kojeg je Giuseppina potekla. Posjetitelji su mogli razgledati i građu koja posreduje globalne horizonte lošinjskih pomoraca, primjerice tkaninu izrađenu 1896. u čileanskom gradu Taltalu od strane dalmatinskih iseljenika. Taj predmet svjedoči o migracijskim kretanjima istočnojadranskog stanovništva krajem 19. stoljeća i vezama koje su uspostavljali s domovinom. Valja istaknuti i raritetnu zastavu Markgrofovije Istre iz zbirke Željka Skomeršića, koja je inače dostupna samo posjetiteljima *Interpretacijskog centra pomorske baštine otoka Krka*. Riječ je o jedinom poznatom sačuvanom primjerku takve zastave, dokazu povijesne slojevitosti regije. U istom je duhu predstavljena i zastava „Jadranske straže“ iz 1934. godine, nastala u vremenu kada su se na obali i otocima prelamale granice i ideologije dviju kraljevina: Italije i Jugoslavije. Zastave tog vremena podsjećaju na društvene i političke napetosti međuratnog razdoblja, ali i na važnu ulogu simbola u očuvanju pripadnosti i zajedništva.

Izložbom se nastojalo ukazati na zastave kao trajne simbole pripadnosti, ali i na njihovu ulogu u prijenosu poruka i značenja kroz stoljeća. Povezivanjem s osobnim sudbinama i lokalnim pričama, pokazalo se kako predmeti iz pomorske baštine mogu istodobno svjedočiti o povijesnim mijenama i univerzalnim ljudskim iskustvima. Uz zastave i pisanu građu, mogle su se razgledati i karte, ilustracije te makete brodova iz lošinjske povijesti. Izložba i prateći katalog bili su dvojezični (hrvatsko-engleski).

- Naziv izložbe: „AKOŠTA JE U SPLITU - retrospektiva radova Tomislava Koše“
- Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split
- Vrijeme trajanja: 29. rujna 2025. – 23. studenoga 2025.
- Autor(i) stručne koncepcije: Ljubomir Radić
- Autor(i) likovnog postava: Boris Žuža
- Opseg (broj eksponata): 70
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit

- Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

- Tema (*kratak opis*):

Tomislav Košta, rođen 1974. godine u Zadru, istaknuto je ime na hrvatskoj strip sceni zadnjih godina. Studirao je povijest i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zadru. Za vrijeme studija intenzivno se počinje baviti slikarstvom, te mu to postaje i životni poziv. Izlagao je na više samostalnih i skupnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu. Radove je objavljivao i u *International Artist Magazine*.

Likovni izričaj mu se mijenjao tijekom godina rada, no najduže se zadržao na liniji između impresije i lirskog realizma, s posebnim naglaskom na ambijent, atmosferičnost i kompoziciju. Tematski je uglavnom usmjeren na sakralne motive, pejzaže, vedute, portrete i skice iz svakodnevnog života.

U svojim četrdesetima, počinje se baviti stripom i ilustracijom. Autor je niza strip albuma (od kojih su brojni s morskom tematikom) u izdanju nakladničkih kuća *Fibra*, *Stripforum*, *Sputnik*, a svoje kratke stripove redovito objavljuje u *Godišnjaku hrvatskog stripa* i nedavno ugasloj *Strip reviji Večernjeg lista*. Također, ilustrirao je nekoliko naslovnica za knjigu i slikovnicu *Križarska opsada Zadra*. Živi i radi na relaciji Zadar – Preko (otok Ugljan). Povremeno radi izlete i u kiparski izričaj te će na ovoj izložbi predstaviti svoj rad *Sveti Jeronim*.

Izložbu prati trojezični katalog (hrvatsko-francusko-engleski), dok je izložba zbog ograničenog prostora dvojezična (hrvatsko - engleska). Autori tekstova su profesor Boris Žuža, Marko Šunjić i Josip Grozdanić. Dizajn kataloga potpisuje Melina Mikulić. Kustos izložbe i urednik kataloga je Ljubomir Radić.

Izložbeni projekt realiziran je u suradnji s nakladničkom kućom *Fibra* iz Zagreba te splitskom striparnicom *Columbo*, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Splitsko - dalmatinske županije, Grada Splita i Općine Preko.

- Naziv izložbe: „RENESANSA POD MOREM: BRODOLOM VELIKE GAGLIANE KOD MALOGA GNALIĆA 1583.“

- Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split, Glagoljaša 18, 21 000 Split

- Vrijeme trajanja: 11. 12. 2025. – 11. 2. 2026.

Autori stručne koncepcije: Petra Radić, Vinka Klišmanić

Autori likovnog postava: Ljubomir Radić, Petra Radić, Vinka Klišmanić

Opseg (broj eksponata): 180

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit

<https://www.facebook.com/muzejbiograd>

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (kome je izložba namijenjena): opća populacija

Opis: Izložba posvećena brodolomu trgovačkog broda iz 16. stoljeća kod otočića Gnalića ostvarena je kao rezultat međuinstitucionalne suradnje HPMS-a i Zavičajnog muzeja grada Biograda na Moru, koji čuva vrlo vrijednu zbirku „Teret potopljenog broda iz 16. stoljeća“. Budući da je taj muzej trenutno zatvoren za javnost zbog procesa preobrazbe u budući Interpretacijski centar posvećen toj temi, namjera organizatora bila je omogućiti privremenu dostupnost i kontinuitet javne prezentacije ove jedinstvene muzejske građe.

Predstavljena građa potječe s trgovačkog broda koji je 1583. godine, na plovidbi iz Venecije prema Carigradu, doživio havariju u Pašmanskom kanalu. Riječ je o jednom od najznačajnijih i najbogatijih podmorskih nalazišta na Jadranu, koje se ističe količinom, raznolikošću i stupnjem očuvanosti predmeta. Izložbom su obuhvaćeni odabrani primjerci brodske opreme, naoružanja, trgovačkog tereta, sirovina, poluproizvoda te predmeta svakodnevne i osobne uporabe. Građa svjedoči o složenim mrežama proizvodnje, trgovine i distribucije robe u kasnoj renesansi, kao i o tehnološkim i obrtničkim dosezima vremena. Program je ciljao stručno utemeljeno i kontekstualizirano predstaviti građu podmorskog nalazišta, s naglaskom na brodolom kao povijesni događaj i svjedočanstvo kasnorenesansnih trgovačkih i pomorskih tokova. Autorice su surađivale s dr. sc. Irenom Radić Rossi, podvodnom arheologinjom koja već godinama vodi hidroarheološke istraživačke kampanje na tom lokalitetu, a koja je autorica kataloga izložbe.

Osim izvornih predmeta, izložbom se nastojalo posjetiteljima približiti njihovu izvornu funkciju i način uporabe, kao i širi kontekst života u 16. stoljeću. Kroz muzeografska i interpretacijska pomagala naglasak je stavljen na razumijevanje predmeta kao dijelova svakodnevice: brodske opreme, trgovačke robe i osobnih stvari sudionika pomorskih putovanja. Izložba je prvi put u Splitu predstavila temu gnaličkog brodoloma, omogućivši lokalnoj publici uvid u baštinu od nacionalnog i europskog značaja.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

Tijekom 2025. godine HPMS je izdavač/suizdavač 9 naslova, i to:

1. „Riznica duha jugoistočnog Jadrana“-Dani Boke 25., deplijan izložbe.

Izložba od 21. veljače do 23. ožujka 2025., nakladnik HPMS, Split, 2025., autor izložbe Dražen Zetić

2. „Žene kalafata“/“Shipbuilder's wives“, deplijan izložbe.

Izložba od 4. lipnja do 7. rujna 2025., nakladnik HPMS, Split, 2025., autorica izložbe Kate Šikić-Čubrić, ravnateljica Muzeja betinske drvene brodogradnje

3. „Vrhovi dubina-Podvodna baština Splitsko-dalmatinske županije“/“Underwater Heritage of the Split-Dalmatia Country“, katalog izložbe.

Izložba: Stara gradska vijećnica, do 10. lipnja do 27. srpnja 2025., nakladnici: Splitsko-dalmatinska županija i HPMS, Split, 2025., kustos izložbe i urednik kataloga Ljubomir Radić, ravnatelj HPMS-a

4. „AKošta je u Splitu-retrospektiva radova Tomislava Košte“/“Košta is at Split Coast-Retrospective of works by Tomislav Košta“, katalog izložbe.

Izložba od 29. rujna do 23. studenoga 2025., nakladnik HPMS, sunakladnik „Fibra“ d.o.o. Stripovi Columbo, Split, 2025., urednik kataloga Ljubomir Radić, ravnatelj HPMS-a

5. „Na granici mora i neba-Zbirka maritimnog slikarstva iz župe Rođenja Marijina u Prčanju“/“At the Border of Sea and Sky“, monografija, autor Željko Brguljan.

Nakladnik: HPMS, sunakladništvo: Hrvatska bratovština Bokeljska mornarica 809 Zagreb, Ogranak Matice hrvatske u Boki kotorskoj, Kotor, Zagreb-Split-Kotor, 2025.

6. „Ideologija i propaganda velikosrpskoga genocida nad Hrvatima: projekt „Homogena Srbija“ 1941.“, knjiga, 5. nepromijenjeno izdanje, autor Stjepan Lozo.

Sunakladnici: HPMS, Stjepan Lozo, Split-Podstrana, 2025.

7. „Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove“/“Flags of Lošinj From Mast, Stern and Bow“, katalog izložbe.

Izložba od 5. rujna do 6. studenoga 2025., autorice izložbe i kataloga Petra Radić, Daniela Kušpilić-Grubišić, nakladnici: HPMS i Lošinjski muzej, Split-Mali Lošinj, 2025.

8. „Ribolovka-vježbenica za ribare malene“, 5. izdanje, muzejsko-edukativna vježbenica, autorice teksta i ilustracija Branka Teklić, Petra Radić, Veronika Gamulin, nakladnik HPMS, Split, 2025.

9. „Renesansa pod morem-brodolom velike Gagliane kod maloga Gnalića 1583.“, autorica Irena Radić-Rossi, nakladnici: HPMS i Zavičajni muzej Biograd na Moru, Split-Biograd na Moru, 2025.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

Koordinaciju za provođenje sadržaja muzejske pedagogije vodi viša kustosica Branka Teklić. U Muzeju su pored aktivnosti radionica s vrtićima i školama tijekom 2025. godine provedene sljedeće edukativne aktivnosti:

30. EMA – Edukativna muzejska akcija, tema „JEZIK“

HPMS već godinama sudjeluje u edukativnoj muzejskoj akciji koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo od 18. travnja do 18. svibnja povodom Međunarodnog dana muzeja. Radionica za djecu realizirana je pod nazivom „*Pomorski jezici*“.

Učenici su otkrili postoji li neki univerzalni način komunikacije, signali ili kodovi, s kojima je komunikacija među brodovima i njihovim posadama ipak bila olakšana. Učili su o pomorskoj signalizaciji i Međunarodnom signalnom kodeksu te otkrili kako se poruke mogu slati ne samo slovima, već i slikama!

Radionice za ERASMUS+ projekte za odrasle:

Muzej je nastavio dobru suradnju s ERASMUS+ projektima koji uključuju edukativne radionice za odrasle. U 2025. godini održane su 3 radionice za odrasle s 39 posjetitelja.

Obilježavanje Dana grada Splita i blagdana sv. Duje:

Povodom obilježavanja Dana grada Splita i blagdana sv. Duje viša kustosica Branka Teklić 04.05.2025. održala je radionicu za djecu pod nazivom „*Pomorski Split u vrijeme cara Dioklecijana*“.

Manifestacija „*Festival Split za djecu*“

- 11.10.2025. godine viša kustosica Branka Teklić održala je radionicu za djecu i odraslu pratnju pod nazivom „*Život pod morem*“.
- 12. 10. 2025. viša kustosica Petra Radić provela kostimirano interpretativno vodstvo stalnim postavom u sklopu gradske manifestacije *2. Festival Split za djecu*, s ciljem popularizacije hrvatske pomorske baštine stoljeća kroz lik Magde Lupis

Manifestacija Noć muzeja 31. siječnja 2025.

Posjetitelji su mogli razgledati izložbu Mijoka te stalni postav. U showroomu ponuđeno je iskustvo VR zarona. U glazbenom dijelu programa nastupili su učenici Osnovne glazbene škole Lovro pl. Matačić iz Omiša.

Aktivnosti za udruge

- 12. 01 .2025. u okviru projekta „Upoznaj svoju zemlju“, u organizaciji *Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske*, viša kustosica Petra Radić provela je kostimiranu interpretativnu turu „Hrvatski pomorski vremeplov s Magdom Lupis“

Specijalna vodstva

- 10. 11. 2025. U sklopu edukativne djelatnosti provedeno je posebno vodstvo više kustosice Petre Radić za učenike Osnovne škole Blatine-Škrape, uključene u izvannastavnu aktivnost *STEAM femme junior*. Program se provodi u suradnji A1 Hrvatska i Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu, uz potporu Grada Splita, s ciljem poticanja interesa djece za STEM područja. Vodstvo je realizirano u okviru istraživačke teme „Voda“, s naglaskom na paru, parni stroj i interpretaciju tehničke baštine kroz muzejsku građu.

Međunarodni dan muzeja 2025.

Na Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2025. godine, Muzej je ponudio cjelodnevni besplatni ulaz.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Djelatnici muzeja participirali su temama vezanim uz muzejsku djelatnost u novinama i časopisima, bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja, bilo intervjuja (objave o izložbama i muzejskoj tematici). Riječ je o Slobodnoj Dalmaciji, Večernjem listu, 24 sata, Novom listu, Jutarnjem listu, tjedniku Express, te raznim internetskim portalima u Hrvatskoj, primjerice Morski.hr, Dalmacija danas, Dalmatinski portal, Pomorac.hr itd. Događanja u muzeju se redovito prate i u listu talijanske manjine u Hrvatskoj La voce del popolo, a povremeno i u dvotjedniku Panorama koji izlaze u Rijeci.

Suradnja s časopisom Otvoreno more

Početak 2021. godine pokrenuta je suradnja sa specijaliziranim časopisom Otvoreno more koja je nastavljena i idućih godina. Kustosi muzeja u dogovoru s novinarom i fotografom biraju eksponate te pripremaju materijale za objavu u sklopu teksta koji nosi naziv Priče iz muzeja. U 2025. su tako predstavljeni Jadroslobodna, Tankerska plovidba, Atlantska

plovidba, Nikša Nardelli, Ivo Visin, Andrija Ljubić, signalne zastavice, brodovi Restaurador Rosas i Strossmayer, pulene, časopis Jedro.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Djelatnici Muzeja imali su više nastupa u medijima – radiju i televiziji (HRT, NOVA TV, RTL, TV Jadran, Radio Brač, HR Radio Split, HR Radio I i II, Radio Dalmacija, Hrvatski katolički radio, Radio Sunce, Radio Brač, Gradski radio Trogir, Radio Kampus).

12.3. Predavanja

27.02.2025. održano je predavanje:

„TRIPUNDANSKE SVEČANOSTI I BOKELJSKA MORNARICA – PROŠLOST I SADAŠNJOST“

U manifestaciji Dani Boke u Splitu, sudjelovali su i predstavnici Bokeljske mornarice Kotor. Denis Vukašinović, predsjednik Bokeljske mornarice Kotor, održao je izlaganje o bogatoj prošlosti Bokeljske mornarice kao promotora i ključnog sudionika vanjske proslave svetog Tripuna, naravno u bliskoj suradnji s Kotorskom biskupijom. Poseban naglasak je stavljen na značaj 13. siječnja 809. godine, kada su moći sveca dospjele u Kotor, a koji Bokeljska mornarica smatra datumom svog nastanka, vezujući se neraskidivo uz svetog Tripuna. Upravo je na ovaj datum, prije godinu dana, 13. siječnja 2024. godine, na Svečanoj akademiji u Kotoru, potpisan Sporazum o suradnji između Bokeljske mornarice Kotor, njenih podružnica i Hrvatskih bratovština "Bokeljska mornarica 809" iz Pule, Rijeke, Splita i Zagreba. U programu je sudjelovao i Mirko Vičević, admiral Bokeljske mornarice Kotor, časnici i članovi Bokeljske mornarice Kotor.

12.4. Promocije i prezentacije

16.10.2025. održano je predstavljanje:

“Na granici mora i neba / At the Border of Sea and Sky”, naslov je monografije u kojoj je obrađena bogata zbirka slika brodova iz župne crkve Rođenja Blažene Djevice Marije na Prčanju - ukupno 40 portreta jedrenjaka, parobroda i flota brodova. Većinom je riječ o zavjetnim slikama, a potom o portretima brodova iz kapetanskih i brodovlasničkih kuća, obitelji sa Prčanja, doniranih župnoj zbirci. Posredstvom ove pomorsko-likovne zbirke, obrađen je segment pomorske povijesti ne samo Prčanja i Boke kotorske nego i cijelog južnog Jadrana.

Autor knjige je neumorni profesor Željko Brguljan, istaknuti poznavatelj kulturne baštine i maritimnog slikarstva Boke kotorske, autor 16 knjiga i preko 100 članaka o bokeljskim temama.

Prvo izdanje ove knjige objavljeno je u Perastu 2015. godine i ubrzo je rasprodano. Deset godina kasnije, novo prošireno izdanje, u zajedničkoj nakladi objavljuju Hrvatski pomorski muzej Split, Hrvatska bratovština Bokeljska mornarica 809 Zagreb i Ogranak Matice hrvatske u Boki kotorskoj – Kotor. Knjiga je prvo predstavljana imala u Kotoru potom u Dubrovniku, a u Splitu su uz nakladnike, Ljubomira Radića ispred HPMS i Timora Šatare ispred HBBM 809 Zagreb govorili dr. sc. Ivana Mance Cipek sa Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu i dr. sc. Ita Praničević Borovac sa Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu.

12.7. Ostalo

Tijekom 2025. godine Muzej je, kao i prethodnih godina, surađivao s brojnim pojedincima i ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova te ostalim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva. Ostvarena je suradnja sa studentima koji su u izradi diplomskih i ostalih radova odabrali pomorsku tematiku. Obavljajući poslove, djelatnici često ostvaruju različite vrste suradnje s djelatnicima drugih ustanova.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Za kvalitetnije informiranje o Muzeju, kao nadopuna uz web stranicu, koriste se društvene mreže Facebook i Instagram.

Tijekom ljetne sezone pojačana je distribucija promidžbenih letaka u gradu i županiji.

Kontinuirano se radi na nadogradnji ponude muzejskih suvenira pa su tako 2025. godine realizirane prigodne majice, razglednice, rokovnici, ruksaci.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE, LOKALITETI, STALNI POSTAVI I CENTRI ZA POSJETITELJE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	691	9.164	10.000		9.855			3.812	5	3.817	13.672
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	82				82	545				545	627
GRUPE - odrasli (broj osoba)					0	39				39	39
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	82				82	700				700	782
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	978				978	240				240	1.218
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	652				652	201				201	853
GRUPE - studenti (broj osoba)	138				138					0	138
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	35				35					0	35
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	340				340					0	340
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	4.841				4.841				3	3	4.844
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	693	9.164	10.000		9.857	25		3.812	8	3.845	13.702
UKUPNO:	7.839	9.164	10.000	0	17.003	1.725	0	3.812	8	5.545	22.548

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH: 3,96%
- lokalna samouprava: 80,66%
- vlastiti prihod: 5,72%
- regionalna samouprava: 9,66%

15.2. Investicije (u EUR)

45.186,96 EUR

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Istraživanje tereta kasnoantičkog brodoloma u Slatinama

Hrvatski pomorski muzej u Splitu je u rujnu i listopadu 2025. godine proveo podvodno arheološko istraživanje antičkog brodoloma kod Slatina na otoku Čiovu. Stručna ekipa istraživanja bila je sastavljena od voditelja istraživanja arheologa Eduarda Viskovića iz tvrtke Kantharos d.o.o, Jerka Macure, zaduženog za podvodne fotografije i dokumentaciju, te više ronioaca iz Udruge za podvodne aktivnosti „Rostrum“. Istraživanja su bila obavljena pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Splitu Ministarstva kulture i medija RH.

Vođeni rezultatima prethodnih istraživanja otvorena je 2025. godine arheološka sonda dimenzija 2 x 2 metra na sjevernoj strani lokaliteta, na pretpostavljenom rubu brodoloma. Cilj istraživanja bio je pronaći kuhinju i manipulativni dio broda gdje je obitavala posada. Time bi se dokumentirao stambeni dio broda s pretpostavljenom većom količinom sitnog arheološkog materijala, uporabni predmeti i osobni predmeti posade. Očekivani rezultati su izostali. Pronađen je još jedan red amfora (treći) zakopan duboko pod debelim slojem mulja što je dovelo do zaključka da je sediment na ovom lokalitetu veći od očekivanog. Nisu pronađeni nikakvi ostaci broskog posuđa ili opreme kao ni nikakvi sitni arheološki nalazi. Također pronađeni su rijetki tragovi drva koji su pripadali konstrukciji ili oplati broda ali bez vidljive strukture. Također izostali su pronalasci mjedenih ili željeznih čavala pronađenih u ranijim kampanjama.